

Inhoudelijk verslag toekomsttafel Zorg en Welzijn d.d. 23-11-21

Aantal deelnemers: 15

Inleiding

Hoe ziet de gemeente Wijchen er over pakweg 15 jaar uit? Welke ontwikkelingen en uitdagingen komen er op Wijchen af? Wat moet er gebeuren op het gebied van bijvoorbeeld wonen of werken? En welke kant moet het op met de zorg? Allemaal vragen die aan de orde zijn in het project Wijchen2035. Als onderdeel van dit traject vonden er zes toekomsttafels plaats met de thema's 'wonen', 'leefomgeving', 'werken', 'duurzaamheid', 'zorg en welzijn' en 'samenwerken en dienstverlening'. Als vijfde vond de toekomsttafel 'zorg en welzijn' plaats, waarvan u hieronder het inhoudelijke verslag vindt. Na een plenaire inleiding waarin wethouder Titus Derks de opgave op het gebied van 'zorg en welzijn' heeft toegelicht, zijn mensen aan verschillende digitale tafels in gesprek gegaan op basis van de volgende thema's:

1. Toegang tot zorg + Preventie en zorgen voor elkaar
2. Gespecialiseerde zorg
3. Armoede voorkomen + Sterke buurten en kernen

Op de avond zelf is besloten om van vijf gesprekstafels drie gesprekstafels te maken, door 'toegang tot zorg' en 'preventie en zorgen voor elkaar' én 'armoede voorkomen' en 'sterke buurten en kernen' samen te voegen.

1. Toegang tot zorg + Preventie en zorgen voor elkaar

De deelnemers vinden het belangrijk dat er in de toekomst een lagere drempel is om hulp te vragen. Dit kan mede gerealiseerd worden door het taboe rondom hulp vragen te doorbreken. Er is in 2035 meer aandacht voor elkaar en er wordt sterker ingezet op het voorkomen dat mensen in de zorg belanden. Idealiter leren mensen elkaar in wijken en buurten beter kennen, waardoor er laagdrempeliger contact is. Tevens wordt hierdoor het signaleren van mensen die hulp nodig hebben makkelijker. Daarnaast komt er in het onderwijs meer aandacht voor mentale veerkracht en zorgen voor elkaar. Hierdoor worden kinderen weerbaarder in een maatschappij vol keuzestress en hoge normen. De deelnemers vinden het belangrijk dat er meer waardering en normalisering komt in 'iets voor de ander doen'.

Specifiek ten aanzien van de punten is genoemd:

Elkaar ontmoeten:

- Beter contact tussen buurtbewoners
- Zorg dat mensen elkaar willen en kunnen ontmoeten
- Verlaag de drempel om hulp te vragen binnen het eigen netwerk
- Borduur voort op de succeselementen: de situaties waarin het wel lukt om elkaar te vinden
- Richt straten zo in dat het uitnodigt om naar buiten te gaan en elkaar te ontmoeten: autoluwe straten met veel groen
- Normaliseer contact tussen buurtbewoners
- Ouderen geven het voorbeeld aan jongeren

- Creëer randvoorwaarden zodat mensen elkaar kunnen ontmoeten: kortere werkweken
- Zorg dat er meer te beleven is in de wijk

Eenzaamheid tegengaan:

- Zorg dat eenzame mensen zichtbaar worden
- Onderzoek wat nodig is om eenzaamheid tegen te gaan
- Werk met 'maatjes' tegen vereenzaming
- Maak contact leggen in buurten laagdrempeliger
- Betrek ouderen meer bij de samenleving

Preventie:

- Vaker hulpvragen uitzetten binnen eigen netwerk
- Benader mensen meer vanuit positieve gezondheid: waarin veerkracht en eigen regie centraal staan
- Faciliteer sportmogelijkheden
- Breng jonge mantelzorgers in beeld
- Promoot een gezonde leefstijl
- Ga meer in gesprek met mensen over wat zij nodig hebben
- Sluit als gemeente aan bij de behoefte van de wijk
- Introduceer maatschappelijke stages op scholen zodat de jeugd leert dat het voldoende geeft om iets voor een ander te doen
- Voorkom individualisatie door zichtbaar en bereikbaar te zijn in de wijk

Toegang tot zorg:

- Zorg dat zorg voor iedereen toegankelijk blijft
- Maak de toegang tot zorg laagdrempeliger

2. Gespecialiseerde zorg

In 2035 zijn de stigma's rondom mentaal welzijn verdwenen en ligt er meer nadruk op positieve gezondheid en het algeheel welbevinden van inwoners. Verschillende verenigingen en groepen bundelen hun krachten om de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg te waarborgen. Samenwerking tussen verschillende partners in de zorg loopt soepeler. Idealiter wordt de regelgeving rondom hulpaanvragen versoepeld en is er aanzienlijk meer ruimte voor zorg dan voor bureaucratische processen. Hierin richt de gemeente processen simpeler en toegankelijk in en stuurt zij aan op een wijkgerichte aanpak.

Specifiek ten aanzien van de punten is genoemd:

Aandacht voor inclusie:

- Zorg dat stigma's rondom mentaal welzijn verdwijnen
- Meer nadruk op de positieve gezondheid in de samenleving
- Durf als maatschappij het gesprek aan te gaan over de grenzen van zorg
- Maak ethische kwesties bespreekbaar
- Durf keuzes te maken als samenleving over de maakbaarheid van het leven
- Betrek verenigingen, kerken, particuliere initiatieven etc. meer en bundel deze krachten

- Hanteer een integrale aanpak door zorg, armoede, welzijn en gezondheid meer met elkaar te verbinden
- Zet het algeheel welbevinden van de inwoner centraal
- Nodig inwoners uit om aan te sluiten bij sociale activiteiten/groepen
- Heb aandacht voor meer zingeving en een betekenisvol bestaan

Samenwerken:

- Werk beter samen met verschillende aanbieders of ketenpartners
- Draag regionaal uit dat bewegen en de positieve gezondheidsbenadering belangrijk zijn
- Bundel krachten om werken in de zorg aantrekkelijk te maken en houden

Jeugdzorg:

- Zorg dat problemen vaker in en rond gezinnen worden opgelost
- Verminder het aantal uithuisplaatsingen

Regelgeving en procedures:

- Verminder regelgeving en verkokering in hulpaanvragen
- Verminder bureaucratische processen door eerdere en snellere samenwerking
- Werk meer systeemgericht (bijvoorbeeld met ouders)
- Verminder wachtlijsten door met meerdere specialisten casuïstiek te bespreken en op te pakken
- Werk meer vanuit de doorbraakmethode

Rol van de gemeente:

- Creëer een duidelijke, overzichtelijke sociale kaart
- Richt systemen toegankelijker en simpeler in
- Zoek partijen buiten de organisatie op
- Stuur meer aan op wijkgericht werken door bijvoorbeeld dorpsondersteuners en presentie in de wijk
- Creëer een digitaal platform voor vraag en aanbod van inwoners

3. Armoede voorkomen + sterke buurten en kernen

Volgens de deelnemers is er in de ideale situatie zoveel mogelijk eigen regie in het organiseren van welzijn. Als iemand hulp nodig heeft, moet dat laagdrempelig en eenvoudig aan te vragen zijn. Het liefst zien de deelnemers hierin een wijkgerichte aanpak, waarin wijkbewoners een centrale rol spelen. De deelnemers denken dat in 2035 ons leven zich vooral afspeelt in de wijk. Mensen zorgen voor elkaar en leven in gemengde wijken, waarin mensen van verschillende leeftijden, opleidingsniveaus en culturele achtergronden wonen. Gemêleerde wijken zijn sterker omdat er mensen met verschillende talenten en kennis wonen, die elkaar kunnen helpen en versterken. Er zijn aansprekende personen in de wijk/het dorp die het contact met de gemeente faciliteren. Ook worden er meer sociale activiteiten in wijken georganiseerd en voelen mensen zich verbonden met de wijk.

Specifiek ten aanzien van de punten is genoemd:

Wijkgerichte aanpak:

- Werk meer met wijkverpleegkundigen

- Maak gebruik van mensen die affiniteit hebben met zorg in de wijk
- Zorg voor voldoende kennis over zorg in wijken
- Zorg dat mensen weten bij wie ze kunnen aankloppen in de wijk
- Verklein de afstand tussen burgers en de zorg: breng zorg en mensen die toegang kunnen organiseren naar buurten en wijken
- Werk met goede, sterke en toegankelijke wijkteams

Leefbare wijken:

- Zet in op gemêleerde wijken om de weerbaarheid te vergroten
- Meer samenhang in wijken, zodat mensen zich makkelijker inzetten voor elkaar
- Creëer genoeg aanlooppunten in buurten en wijken
- Zorg voor levendige buurtcentra
- Zorg voor voldoende sociale activiteiten in de wijk
- Richt wijken zo in dat mensen elkaar kunnen en willen ontmoeten: bijvoorbeeld door het gebruik van hofjes
- Focus op inclusie van mensen met een migratieachtergrond door met sleutelfiguren te werken die de taal spreken
- Meer ruimte voor spontane ontmoetingen

Rol van de gemeente:

- Communiceer helder en eenvoudig in armoedebeleid
- Zorg dat iedereen die hulp nodig heeft, hulp kan krijgen en de weg weet
- Maak de stap naar het gemeentehuis kleiner door te in de wijk aanwezig te zijn
- Neem regie in het creëren van gemêleerde wijken: een goede verdeling van sociale huur en koop
- Zorg voor voldoende mogelijkheden om elkaar te ontmoeten in wijken
- Houd het gesprek gaande over sociale verbondenheid en armoede in de wijk
- Zet in op sleutelfiguren en verbinders in de wijk
- Wees laagdrempeliger en socialer
- Verminder complexe aanvragen in armoedebeleid
- Voorkom het gebruik van WMO termen in communicatie naar buiten

Armoede voorkomen:

- Ondersteun mensen die de weg niet weten in de sociale sector
- Experimenteer met een basisinkomen
- Zet in op sterke, gemêleerde wijken
- Zorg dat stigma's rondom armoede verdwijnen
- Maak meer gebruik van facebookgroepen en wijkapps waarin spullen worden gedeeld
- Zoek een balans in wanneer je armoedebeleid buiten en/of in de wijk organiseert
- Zet digitalisering laagdrempelig in zodat mensen elkaar online kunnen vinden